

A MEDVÉK ORSZÁGÁBAN

Elbeszélés

JÓKAI MÓR

**Egész az északi pólusig című munkájából
a serdültebb ifjúság számára átalakította**

BRÓDY SÁNDOR

AMTAK Bt, 2025

Cop. AMTAK Bt, 2025

Felelős szerkesztő: Varsányi József

Kiadó: AMTAK Bt, 2040 Budaörs, Semmelweis u. 6/B.

06 20 218 6762 amtakbt@gmail.com

www.amtak.hu

Látogasson el webáruházunkba, és böngésszen!

ISBN 978-615-7002-30-2

Készült: AMTAK Bt, Budaörs

Tartalom

I. A jeges medvék.	4
II. Az én éléskamarám.	9
III. A királyt nem szabad megenni.	21
IV. Egy börtönnel odább.	26
V. A kövek fénybogarai.	30
VI. A bazalt születése.	35
VII. A kristály-barlang.	42
VIII. A czet palotája.	47
IX. Harcz az óriások között.	57
X. Utazás a czethalban.	63
XI. A hegygyújtás.	68
XII. Visszatérés, viszontlátás.	79
XIII. A Tegethoff.	83
XIV. Az északi fény.	89
Befejezés.	91

A nevem: *Galiba* Péter. Matróz voltam a Tegethoff nevű hajón, a melynek semmi egyéb dolga nem volt, mint hogy új földeket fedezzen föl a jeges északi vidékeken.

Mint maradtam én egyedül a nevezetes, de kissé nagyon is hideg vidéken, hogy éltem ottan és egyebütt, mint egy jégbefagyott Robinson -: azt beszéli el ez az önéletleírás, vagy a hogy ma napság mondják: napló. De tartsunk rendet és beszéljük el a dolgot, a mint következik.

I.

A jeges medvék.

No, engem szépen itt felejtettek az északi sarkon, egy jégbefagyott hajón. Elaludtam, fölébredtem: ezalatt a hajó egész népe elmenekült mellőlem. Elfelejtettek felkölteni.

Kiabáltam társaim után, a doktor után, a kapitány után: semmi válasz.

Összejártam a hajó egész üregét kétségbeesetten. Sehol egy harapás kétszersült sem maradt hátra.

Még azonfölül a puskákat is úgy elvitték magukkal, hogy nekem egyet se hagytak, a mivel magamat a vadak ellen védelmezzem s a mivel magamnak valami pecsenyét lőjek. Ágyúval csak nem lőhetek medvét.

Az ágyúróól egy mentő gondolatom támadt. Az ágyúkat csak itt hagyták! Megyek s kisütögetem egyenkint. Talán nem mentek el még nagyon messze. Erről a helyről az ágyúlövés napi járó földre elhallik. Talán meghallják s visszatérnek értem.

Ezzel a szándékkal léptem át a tüzérekamarába.

Ott várt rám a legnagyobb ijedelem.

A mint kinyitottam az ajtót, egyszerre nekem rohan egy óriási medve.

És én rá ismertem a jeges medvére.

Anyamedve volt, tegnapelőtt lőttem le a kisfiát. Ugyanakkor, a mikor a maczkót elejtette a golyó, az égő fojtás az anyja hátára esett s kiperzselte egy foltot a bundájából. Erről a foltról ismertem rá.

És én megettem ennek a medvének a fiát. Most ez fog engem megenni.

Ijedtemben berohantam a hajó kis, házi patikájába, az ajtót pedig magamra zártam.

Csak hogy ez nagyon gyöngye akadály volt egy medvének. A medve pusztá tenyerével beüt a deszkából egy táblát s azon bejön.

Veszve vagyok. Nem tehetek semmit a védelmemre. Legalább megkönnyítem magamnak a rám váró halált.

Hogyan? Hát azzal a szerrel, a mivel a doktorok szokták a nagy beteget elaltatni. Altató szert szívak be. Az van egy nagy üveggel.

Már tele volt a szivacs kezemben a veszedelmes altatóval, mikor a jeges medve betörte az ajtó felső tábláját, azon bedugta rettenetes fejét, a fogait felém vicsorgatta.

- Ej - gondoltam magamban, - miért szíjam én fel ezt a rettentő folyadékot? Szídd fel te, medve!

Ezzel oda csaptam a pofájához a szivacsot.

A jeges medve abban a perczen elbódult, s ott maradt az ajtónyílásban kétrét hajolva. Feje és első lábai benn voltak a szobában. Tökéletesen elaludt.

- Lásd, - mondtam neki, - én most neked levághatnám a nyakadat, lehúzhatnám a bőrödet s a hússal beérhetném két hónapig. De én azt nem teszem. Magyar vagyok: hozzászoktam a kibéküléshez. Itt rekedtem; már most honfitársak lettünk: együtt kell laknunk. Te ne bánts engem. Én nem bántalak téged. Aztán keressünk egy harmadikat, a kivel jól lakjunk mind a ketten.

Egy híres lószelidítőnek volt egy titka, a mely most már nem titok. A legvadabb lovat tíz perc alatt engedelmes, szelíd báránynyá változtatta át s az egész mestersége abból állt, hogy ilyen altató szert szívatott fel vele. Ettől az állat elbódult. Mire felocsúdott, egészen átváltozott s azontúl, a mint megszeliítője ruháján vagy kezén megérezte annak a szernek a szagát, hagyott magával mindent tenni.

Most én ezt medvén kísértettem meg.

Hanem annyi elővigyázattal mégis voltam, hogy a kábultság ideje alatt a két első lábára két hatalmas téli keztyűt húztam fel.

Mikor a jegesmedve kábultából felocsúdott, nem volt az a fenevad többé, a ki az elébb. Elkezdett gyöngéden nyihogni, mint az ajtón bekérezkedő kutya, s mikor közel mentem hozzá, szépen megnyalta a kezemet, a tenyerével paccsot adott, mint a kis kutya, s az orrát odadörzsölte a térdemhez.

Én ezen még csak nem is csodálkoztam. Ha lehetett a rettenetes vad disznóból szelid disznót idomítani, miért ne lehetne a vad medvéből szelid medvét? Már látom előre, hogy fog ez a szelidítő mód elterjedni az egész világon? Hogy fognak nyájszámra legelni ezek a szép medvék az erdőben s ügetni hazafelé a faluba a medvepásztor dob- és tilinkó szava mellett. Nyáron gyapjút nyír róluk a gazda, télen kukoriczára fogják, kihizlalják. Aztán kocsi elé is lehet őket majd fogni. Az lesz igazi földes úr, a ki majd ilyen négyes fehér medvefogattal hajt be a karczagi vásárra! A gazdasszonyok pedig medvetejet fognak fejni.

Megfejni a medvét? És miért ne? Ha őseink ihattak lótejet! Hát aztán a szamár valami szép állat? Még is megiszszák a tejét. Genovénának a fiát egy szarvas dajkálta az erdőben. Hát engem, a jégsivatagban éhhalálra elhagyatottat, miért ne táplálhatna egy medve?

Megpróbáltam és sikerült.

Ez azonban csak egy medve. De hát a többi? Künn a hajó körül már hangzik rettentő ordításuk. Percz múlva ellepik a hajót, fenn vannak a fedélzetén s dörömböznek a csapó ajtókon. Az én szelid fehér medvéem remeg. Reszket az én életemért.

- Ne félj, Bábi! (Ezt a nevet adtam neki.) Majd beszélek én a te hazádfiaival.

Bábi érzékeny szemmel tekintett rám, mintha szánakoznék rajtam.

Óh, tudom én annak a módját. Minden embert meg lehet szelidíteni, még a fehér medvét is.

A hajón levő természeti ritkaságokat beleraktam két háti kosárba s a két kosarat a Bábi hátára nyergeltem. Magam pedig felvettem egy fehér medvebundát, azt befecskendeztem körös-körül az altató folyadékkal. A mellett orromat, számat átkötöttem eczetbe mártott kendővel, hogy magam is meg ne szelidüljek. Bábit előre bocsátottam s felnyitottam a födélzetre vezető ajtót.

Úgy okoskodtam, hogy a medvék rögtön neki esnek a háti kosaraknak s akkor megtudom, hogy melyik közülök a király? Az veszi el a legnagyobb csemegét: a spirituszba tett rózsaszínű fókát. Akkor aztán csak annak a barátságát kell megnyernem.

A hogy számítottam, úgy lett. A lépcsőn felkapaszkodó Bábi kosarai egy percz alatt kiüresedtek. Egy hatalmas nyolczadfél láb magas medve-óriás volt az első, a ki a

küldött ajándékokból a medve-részt magához ragadta. A többiek is kikeresték a javát; a legapróbbak, holmi spirituszba tett egerek, már csak a velük jött kék rókáknak jutottak.

Mikor aztán elköltöttek minden spirituszt, akkor a medve-óriás elkezdett lassú mormogó hangon beszélgetni az én megszeliidített medvémmel.

II.

Az én éléskamarám.

A medvekirály előtt, úgy látszik, nagyon gyanusak a téli keztyűk, a melyek Bábi két első lábára voltak húzva. Ezekre morgott legjobban.

Kiléptem a földélzetre. Biztosan éreztem magamat az altató szerrel megitatott bundában.

Minden oldalról rohantak rám a fenevadak; de a mint közel értek hozzám, egyszerre elbódultan dülöngéltek erre-arra s nem bántottak.

A medvekirály nekem rontott, hogy összetépjen, hanem aztán ő is eltántorodott. Egy tekercs hajókötel feküdt az árbocz mellett: arra hanyatlott, mint egy trónra.

Én pedig hirtelen előrántottam a bundám zsebéből egy tilinkót. Tudtam, hogy ennek a hangját szokták a medvék

megérteni, rákezdttem egy keserves nótára. A tilinkóhangra a megjámborodott medvék kezdtek ébredezni. A fejedelem, a kinek én Marczipán nevet adtam, eleinte csak a lábát rángatta, majd a fülével billegett a nóta után. Végre felugrott a helyéből s maga kezdte el a tánczot, két lábon állva, s a tenyereit lelógatva, míg utóbb a példán felbuzdúlva, egész udvara belevegyült a tánczba, s tánczoltak addig, a míg csak én fujtam. Akkor oda jöttek hozzám mindannyian s csóválták volna a farkukat, ha lett volna. A medvekirály éppen oly kegyes volt, hogy megölelt; csak úgy ropogtak bele az oldalbordaím s odaültetett a kötéltrónra maga és Bábi közé.

Ekkor így okoskodtam. Ez az ezer meg ezer fehér medve itt a jégsark alatt csak nem élhet levegőből! Olyan állat pedig, a mivel az éhséget elverje, ide csak ritkán vetődik. Az esztendőnek három hónapján át ugyan van szüretjük; akkor a czethalászok itt hagyják számukra a fogott czethalaknak minden húsát, a mi csak medvének való. De mit esznek a többi kilencz hónap alatt?

Kell, hogy a mindenről gondoskodó természet állított fel legyen a számukra egy-egy kifogyhatatlan tárházat: egy-egy nagyszerű jégbarlangot, a hol özönvíz előtt való napon állatok vannak eltéve jég közé bőröstül, húsostul, mind a mai napig épen. Tehát én azt gondoltam, hogy ha én ezeket a fehér medvéket úgy megszelidíthetném, hogy ezek elvezetnének engem ahhoz a jégbarlanghoz, a honnan ők és őseik éldegéltek eddig, akkor nekem is lenne ennivalóm.